СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIII. Ч. 230. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 3-го ГРУДНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 3, 1986 No. 230. VOL. XCIII.

РОДИНА КОБРИНСЬКИХ ПОДАРУВАЛА 25,000 НА ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ

На фото (сидять, зліва)д: Б. Робак, д-р С. Ворох, М. і А. Кобринські, В. Баранецький. (Стоять, зліва): Я. Пастушенко і В. Ворох.

(фото світлив інж. Д. Кордуба)

Ню Йорк (ІЯХ). —

Д-р Марія Кобринська зложила 25,000 долярів на здійснення Гарвардського Проєкту. „Хочемо допомогти зреалізувати цю тривалу пам'ятку для української справи", — такими словами окреслила свій намір д-р М. Кобринська, підкреслюючи, що складає цей дар також в пам'ять свого покійного чоловіка.

Рід Кобринських, з якого і Марія і Роман вийшли — це давній шляхетний рід української Поліської Землі", — сказав колись проф. Петро Стерчо. Одна вітка цього роду переселилася на галицьке Покуття за часів боротьби гетьмана Богдана Хмельницького за волю України.

Перед Другою світовою війною д-р М. Кобринська, яка здобула подвійні звання магістрів філософії і права, зробила докторат з права і відбула суддейську практику в Люблині. Роман закінчив в 1924 році у Відні Гохшулє фюр Боденкультур і здобув диплом інженера з відзначенням, який опісля в 1926 році нострифікував на Політехніці у Львові.

Інж. Р. Кобринський працював зразу як директор лісів Греко-Католицької Митрополії Митрополита Андрея Шептицького, опісля перейшов на державну службу у львівській дирекції державних лісів і там працював від 1929 до 1944 р.

По приїзді до Америки, обоє М. і Р. Кобринські працювали в українських установах, д-р Марія в УНС, а інж. Роман в НТШ, на пості екзекутивного секретаря і скарбника. Працюючи в тих установах, вони багато і не заробляли, однак спільними силами могли дати собі раду і придбали теж якесь майно, з якого 25,000 дол. жертвують на Гарвардський Проєкт.

Інж. Р. Кобринський лишив по собі теж і ряд різних публікацій про різні наукові конференції НТШ, був співробітником Енциклопедії Українознавства, співредактором „Вістей" ТУІА, був теж почесним членом ТУАІ головою-лістмайстром ОУЛД і секретарем Ради для Справ Культури при СКВУ.

Належиться теж подяка за цей дар і сестрі Романа, Анні Кобринській.

Новообрана Екзекутива КУК відбула перші наради

Вінніпеґ, Ман. — У днях 31-го жовтня і 1-го листопада ц.р. новообрана Екзекутива Комітету Українців Канади відбула своє перше ділове засідання при співучасті членів колишньої Екзекутиви.

Заслухано звідомлення голови Конгресової комісії, прелімінарний фінансовий звіт та ряд спостережень учасників 15-го Конгресу, які можуть бути корисними на майбутнє.

Для кращої орієнтації нових членів Екзекутиви про діяльність комісій при Централі КУК, голови подали короткі звідомлення та з'ясували ролю і завдання. З'ясовано і полагоджено ряд пильних справ, які передано колишньою Екзекутивою до розгляду нововибраній Екзекутиві.

Відмічено пам'ять Листопадового Зриву тихою молитвою та однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять упавших героїв вікопомного листопада.

Всесторонньо обговорено пляни праці на майбутнє, узглядкуючи прийняті резолюції, фінансові спроможності та адміністративні ускладнення через брак екзекутивного директора. Для тимчасового полагоджування пильних справ вибрано п'ятичленну комісію для адміністративного нагляду. Окремо присвячено велику увагу координації праці з провінційними радами та відділами КУК, що в останніх роках було зовсім занедбано. Намічено і вибрано голів комісій, які повинні подбати про доповнення і плянування діяльности.

У зв'язку з деякими нереальними цифрами прийнятого бюджету, рішено, щоб Фінансово-бюджетова комісія опрацювала бюджет на 1987 рік.

На засіданні під головуванням нового президента, д-ра Дмитра Ціпивника, був помітний ентузіязм і глибоке зацікавлення проблемами всіх, а зокрема нововибраних членів Екзекутиви КУК.

Д. Семеґен здобуває нові успіхи

Ню Йорк (Д.Г.К.). — У світовій музичній пресі щораз частіше зустрічаємо ім'я Дарії Семеґен. Її музичні композиції виконують в Америці, Европі, Азії й Австралії. До її головніших творів належать: Музика для скрипки-сольо, „Jeux des quatres", електронічна композиція ч. 1, Електронічна композиція ч. 2, „Lieder auf der Flucht" для сопрано і вісьмох музик, Триптих для оркестри, „Poeme 1-er: Dans la Nuit", для баритона і камерної оркестри, Епіциклі (віртуозний твір): музика для клярнета-сольо і музика для контрабаса-сольо. (Награння тих творів можна дістати в Columbia University Press і в C.F. Edition, American Composers Alliance, 170 W. 74 th St. New York, N.Y. 10023).

Від 1971 року Дарія Семеґен є членом учительського збору Колюмбія-Принстон центру в Ню Йорку і факультету музики Нюйоркського стейтового університету. Вона отримала понад 70 нагород і відзначень за свою творчість.

В суботу, 13-го грудня ц.р. в годині 5:30, оркестра камерної музики Кеннеді Центру у Вашінґтоні виконає композицію Д. Семеґен „Leux des quatres" у Конґресовій бібліотеці (Кулидж авдиторія). Концерт присвячений музиці клясичній, романтичній, і XX століття, яку творили жінки-композитори.

Цієї осені Конґресова бібліотека нагородила Д. Семеґен за композицію камерної музики для Кеннеді Центру у Вашінґтоні. Вона є першою жінкою, що дістала таке відзначення.

М. ҐОРБАЧОВ ВИКОРИСТАВ ІНДІЮ ДЛЯ ПРОПАҐАНДИ ПРОТИ ЗСА

Ню Делі, Індія. — Совєтський лідер, генеральний секретар ЦК КПСС Міхаїл Ґорбачов і його численні дорадники, які офіційно відвідали Індію і підписали там цілий ряд корисних для Москви економічних, політичних, культурних, наукових та інших договорів, використали також побут в цій „неопреділеній" до жадних бльоків країні для безпосереднього нападу на З'єднані Стейти Америки.

Сам М. Ґорбачов, виступаючи у двох місцях — совєтському культурному центрі в Ню Делі й індійському парляменті на спільній сесії, намагався поширювати совєтську пропаганду про „мирні заходи" СССР і підготову до війни ЗСА, а також критикував Стратегічну оборонну ініціятиву, тобто космічну зброю, що її систематично проповідує і постепенно здійснює президент ЗСА Роналд Реґен. Він закликав індійських парляментаристів плянувати „не зоряні війни", а „зоряний мир", очевидно, як кажуть численні політичні коментатори і політичні спостерігачі космос використовуватиме Совєтський Союз для своїх мілітарних цілей.

Очевидно, совєтський лідер, згадуючи про цю антибалістичну оборону, яка, на думку деяких західніх спеціялістів, є єдиною надією оборони проти совєтських стратегічних нуклеарних ракет, у притаманній для комуно-московських пропаґандистів спосіб, називав її „нелюдяною концепцією" при допомозі якої ЗСА, мовляв, хочуть підкорити собі світ і зробити його „своїм закладником". Він опрокидував право Америки продукувати і розставляти в космосі таку зброю, бо це „був би великий злочин проти американського народу, який бореться з двома трильйонами долярів урядового дефіциту, створеного перегонами в озброєнні", — заявив совєтський лідер індійцям, які ледве чи знають, що СССР вже віддавна веде свої космічні випробування, що він перевищує удвоє в кількості ракет з нуклеарними головками та іншої зброї, — кажуть спостерігачі Пентаґону, які весь час слідкують за пропаґандивними виступами Ґорбачова в ділянці озброєння.

Імперський лідер закликав країни Третього світу створити єдиний фронт проти космічної зброї і похвалив мирне використання атомової енергії Індією. За це він заслужив собі назви „лицар миру", яким назвав М. Ґорбачова Р. Ґанді. Зрештою, завважують спостерігачі, за понад один більйон долярів економічної допомоги і обіцянки продати Індії совєтську модерну зброю, Ґанді готовий був назвати Ґорбачова навіть „ангелом миру".

Дипломати в багатьох столицях західнього світу запитують: звідкти СССР візьме таку астрономічну суму для допомоги Індії, якщо йому не вистачає грошей, щоб належно забезпечити своє власне населення і піднести його життьовий рівень на вищий щабель, а совєтський бльок найбільше задовжений перед Заходом? Такого питання М. Ґорбачову, на жаль, ніхто не ставив.

М. Ґорбачов зустрічався в Індії також з лідерами двох фракцій комуністичної партії, але ніхто не знає про що говорили між собою „товариші". Одно відомо, що на протязі чотириденної візити Ґорбачов ні разу не згадував про Афґаністан і тамошні події, країни географічно близької до Індії, хоч багато говорив про „апетити американського імперіялізму" в Центральній Америці, фінансування „контрас", сепаратистів різного роду і терористів, економічну бльокаду ЗСА проти багатьох країн і шантажів.

Візита М. Ґорбачова в Індії закінчилася, але політичні аналітики продовжують застановлятися над її політичним змістом.

ПРЕЗИДЕНТ НАСТОЮЄ НА РОЗСЛІДУВАННІ СЕКРЕТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Вашінґтон. — Президент Роналд Реґен зустрівся в понеділок, 1-го грудня, з недавно призначеною комісією в справі розслідування секретних операцій з продажем зброї Іранові і зі своїми найближчими асистентами.

Президент оголосив, що настоює на „повному і старанному розслідуванні, і чим скорше, тим ліпше". Він висловив впевненість, що комісія „докопається до самої суті" і заявив, що якщо треба буде, то він погодиться на призначення спеціяльного прокуратора для розслідування.

Кілька десятків фоторепортерів і телевізійних операторів заповнили кабінет у Білому Домі, щоб зафіксувати початок наради. Президент сидів за столом з членами призначеної ним комісії — колишнім сенатором Джаном Тавером, колишнім державним секретарем Елмундом Маскі і колишнім дорадником у справах крайової безпеки Брентом Скавфортом. Після того, як репортери залишили залю, до Президента і членів комісії приєдналися віцепрезидент Джордж Буш, державний секретар Джордж Шулц, секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберґер, секретар Департаменту справедливости Едвин Міз, начальник канцелярії Білого Дому Доналд Ріґен і голова Об'єднаного комітету начальників штабів адмірал Вілліям Кров.

Нарада відбувалася при закритих дверях. Після наради речник Білого Дому Леррі Спікс повідомив репортерів, що Президент хоче, щоб комісія закінчила працю на протязі двомісячного терміну.

Покищо невідомо, як поставиться Президент до вимоги законодавців провести спеціяльну сесію Конґресу для розслідування всього, що зв'язано з секретною доставою зброї Іранові. На проведенні спеціяльної сесії настоюють як демократи, так і республіканці у Конґресі.

Начальник канцелярії Білого Дому Д. Ріґан сказав репортерам: „Ми зробимо все можливе, щоб дізнатися правду, а після того повідомимо її вам". Але Ріґан не дав відповіді на запитання, чи погодиться Білий Дім на співпрацю з законодавцями, якщо буде вирішено провести спеціяльну сесію Конґресу.

Серед тих, хто настоює на такій сесії, є лідер республіканців у Сенаті Роберт Дол. Він заявив репортерам, що на його думку, в проведенні такої сесії повинні бути зацікавлені як Президент, так і вся Республіканська партія. Коли фоторепортери запитали Президента про спеціяльну сесію Конґресу, він відповів: „Ця справа обговорюється. Ми маємо намір співпрацювати з Конґресом. В якій формі — про це ви незабаром дізнаєтеся".

МОСКВА КРИТИКУЄ ІРАН ЗА ДОПОМОГУ АНТИКОМУНІСТАМ В АФҐАНІСТАНІ

Москва. — Совєтська газета „Ізвєстія", орган Верховної Ради СССР, обвинуватила іранських урядових осіб і самого аятоллу Хомейні, що вони допомагають антикомуністичним повстанцям-муґаджедінам в Афґаністані, а тим самим сприяють З'єднаним Стейтам Америки виграти невиповіджену війну проти афґанського народу. В тому самому часі, каже „Ізвєстія" іранські засоби масової інформації розвинули широку антисовєтську пропаганду, звернену проти Совєтського Союзу й інших соціялістичних країн, які стараються допомагати Афґаністанові встановити в себе „демократичну систему сперту на справедливості і невтручанні посторонніх сил у внутрішні справи тієї держави".

Очевидно, ані „Ізвєстія", ані інші засоби інформації ні словом не згадують, що на території Афґаністану перебуває понад 120.000 совєтського війська, спеціяльні відділи КҐБ, кілька тисяч дорадників різного типу та, що окупаційна совєтська армія веде в Афґаністані екстермінаційну політику тотального вбивства населення, яке супротивляється політиці наставленого Москвою комуністичного уряду в Кабулі, — кажуть політичні спостерігачі й аналітики.

Московська атака на Іран за допомогу антиімперським силам Москви була одна з найбільш брутальних, на яку досі дозволяли собі совєтські пропаґандисти, особливо після того, як

(Закінчення на стор. 4)

У Філядельфії відбудуться дві доповіді

Філядельфія (УКУ). — Філія Українського Католицького Університету і Товариство Св. Софія влаштовують дві доповіді позаокеанських гостей.

У п'ятницю, 5-го грудня, на тему „Релігійні аспекти правозахисного руху" доповідатиме д-р Анна Галя Горбач із Західньої Німеччини.

У вівторок, 16-го грудня, доповідь на тему „Українське культурне життя в Австралії" виголосить гість з Австралії Юрій Ткач.

Обидві доповіді відбудуться в приміщеннях Філії УКУ, при 7911 Вайтвуд рд., Елкінс Парк, Філядельфія, а початок їх в год. 7:30 вечора.

В Чикаґо вшанували пам'ять д-ра В. Плюща

Чикаґо, Ілл. (Н.Н.). — Заходами Українського Лікарського Товариства Північної Америки і Осередку НТШ в Чикаґо, відбувся тут у суботу, 15-го листопада, в приміщенні Українського Інституту Модерного Мистецтва святковий вечір, присвячений пам'яті видатного історика української медицини, лікаря-науковця і публіциста та громадського діяча, св. п. д-ра Василя Плюща, у десяту річницю його смерти.

Вечір відкрив голова Іллинойського відділу УЛТПА д-р Борис Верн, а голова чикаґського Осередку НТШ проф. Мирослав Семчишин який проводив програмою вечора, у своєму вступному слові коротко пригадав заслуги видатних українських науковців-еміґрантів, що в різних періодах свого перебування в країнах Західньої Европи, справді незвичайно збагатили українську вільну науку. Одним з таких саме дуже заслужених співтворців української медичної науки був д-р В. Плющ. З черги проф. М. Семчишин відчитав надісланого на цей вечір листа від д-ра Романа Осінчука, який був в постійних професійних і наукових зв'язках з В. Плющем і його особистим приятелем.

З основною доповіддю про наукову працю і заслуги проф. Плюща виступив член УЛТПА і НТШ, основник Українського Медичного Архіву-Бібліотеки і редактор архівних лікарських збірників, д-р Павло Пундій. Він накреслив коротко життьовий шлях Покійного як лікаря-науковця, спеціяліста по туберкульозі. Був він дійсним і заслуженим членом УВАН, НТШ, довголітнім членом редакційної колегії „Лікарського Вісника" та головним редактором медичної частини Енциклопедії Українознавства, для якої опрацював 110 реєстрованих слів. Був він

(Закінчення на стор. 4)

Помер артист К. Ґрент

Девенпорт, Айова. — Кері Ґрент, голливудський символ елеґантности і вродливости, помер тут від вилиття крови в мозку у суботу ввечорі, 29-го листопада ц.р. в віці 82-ох років.

К. Ґрент був улюбленцем у широких колах американських глядачів, як також і поза межами ЗСА, понад 30 років. Починаючи від першого фільму „Вона його покривдила" в 1933 році і кінчаючи останнім „Ходіть, не бігайте" в 1966 році він був втіленням ґрації, теплоти, гумору і вродливости. На протязі його життя він грав у 72-ох фільмах, користаючись непослабленим успіхом і захопленням глядачів. Двічі був номінований на нагороду Оскара, проте лише коли він вже закінчив свою фільмову кар'єру в 1970 році він отримав нагороду Оскара з написом: „за унікальну майстерність в мистецтві гри в фільмах". Хоч він народився в пересічній родині К. Ґрент, — справжнє ім'я якого Арчі Ліч, — на екрані виглядав, як вроджений аристократ.

Смерть цього голливудського ідола наступила, коли він приготовлявся до виступу в Едлер театрі в Девенпорті, що мав відбутися під назвою „Розмова з Кері Ґрентом".

Український учений-блискавкознавець на слідах громовержця Перуна

Торонто (ХД). — У щоденнику „Торонто Стар" з 1-го листопада ц.р. появилася стаття наукового співробітничої цієї газети Джека Міллера п. з. „Чи ви готові на появу мапи блискавок?" Ствердивши, що існують мапи теренові, шляхові, туристично-відпочинкові, нерухомостей, синоптичні (погоди), автор передбачає, що незабаром появляться докладні мапи блискавок, які заступлять існуючі досі недосконалі мапи. Ці майбутні мапи визначатимуть дії блискавок у цілому світі з вийнятком океанів, де дослідження цього явища природи незвичайно утруднене.

Тепер, завдяки проф. Василеві Янішевському з Торонтонського університету й Андрієві Підгорському з Крайової дослідної ради в Канаді, які розпоряджають дослідним устаткуванням вартости 100,000 дол. і 80,-тисячним бюджетом, асиґнованим Електричною асоціяцією Канади, появиться незабаром довгождана досконала мапа блискавок. Вона покриє майже цілу територію Канади з виїмком тундри, бо там громовиці бувають рідко, а коли трапляються, то їх не менше трудно прослідити як на океанах.

Головним завданням дослідів є визначити, як часто блискавки вдаряють у різних місцях світу. В основному відомо, що блискавки б'ють під час громовиць, які бувають там, де гарячо й вогко. Але частота вдаряння блискавок залежить від сезону й міняється з року на рік. Тому завданням мапи буде визначити, які є можливості удару блискавиць в окресленому місці, в даному дні, незалежно від того, де ви знаходитеся і який це сезон чи рік.

Проф. В. Янішевський є „блискавкою архизіркою". Він обсервує, обслідує й каталогує, пояснює й інтерпретує явища природи. Для своїх дослідів він вживає найвищу в світі Канадську Вежу в Торонто, бо вона є найкращим громозводом. Старе повір'я, будь-то „блискавка не вдаряє двічі в те саме місце", не витримує критики. Доказом цього є Канадська Вежа, в яку блискавки вдаряють середньо 70 разів у рік. Тому всі пристрої й дроти, які заінсталював на Вежі проф. Янішевський, допомогли йому вивчити і потвердити багато з того, що він досі прослідив з ділянки громобиття — як блискавки постають, чи вони пробігають згори вниз чи навпаки, яке їх наснаження, який вплив потуги наснаження на громозводи, віконні рами тощо якими блискавка пробігає в землю, вдаривши в дах будівлі. Ці дані важливі для архітектів і будівничих високих споруд. Тому Канадська Електрична Рада видає річно 80 тисяч дол., щоб отримати точні обчислення для потреб компаній, які будують і вживають силові лінії високої натуги. Вивчення цих даних заінтересованими компаніями дає їм змогу довідатися, скільки блискавок притягнуть збудовані ними споруди і скільки потрібно ізоляції. Коли ізоляція заслаба, тоді потужна електрична іскра перескакуватиме з вежі до силової лінії і спричинятиме сильне потрясення.

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ФІЛІППІН Коразон Акіно, виступаючи перед делегатами жіночої організації заявила, що чоловіки-шовіністи, такі, як колишній президент-диктатор Фердінанд Маркос, дотеперішній міністер оборони Хуан Понсе Енріле та інші, які вважали її досі „домашньою господинею", що не зможе дати собі ради з державними справами, дещо змінили свою думку після останніх змін в уряді, війську, підписанні договору про завішення зброї з комуністичними партизанами тощо. Політичні спостерігачі кажуть, що К. Акіно дала собі раду з Ф. Маркосом, П. Енріле та його прихильниками, комуністами, а тепер плянує започаткувати широку акцію для покращання філіппінської економіки та підвищення життьового рівня населення. Деякі скептики вже сьогодні починають вірити, що й ці труднощі Акіно переможе з допомогою закордонних держав.

ТАКОЖ УРЯД НА ТАЙВАНІ має свої проблеми з опозиційними елементами. Опозиційні до уряду партії і ліві влаштували в неділю, 30-го листопада, велику бурхливу демонстрацію біля летовища в Тайпеї, знищили понад 30 поліційних автомобілів, поранили камінням, пляшками та іншими твердими предметами декількох поліціянтів. Поліція мусіла вживати сльозоточивий газ, воду, палиці і гумові кулі, щоб розпорошити демонстрантів. Демонстранти домагалися звільнення з тюрем політичних в'язнів і поширення демократичної системи, включно з вибором президента вільними голосами виборців.

В АМЕРИЦІ

НЮЙОРКСЬКИЙ МЕЙОР Едвард Кач, промовляючи до понад 1,000 мейорів й інших офіційних чинників з понад 1,000 міст в Сан Антоніо, Тексас, на конвенції Крайової ліги міст, закликав до виповідження війни проти наркоманії, що прийняла загрозливі розміри в країні. Конґрес недавно виділив 1,5 більйона долярів для боротьби з наркотиками. Після промови Е. Кач делегати влаштували йому стоячу овацію, а мейор Сан Антоніо відразу ж заявив, що боротьба з наркотиками буде включена на листу першенства і почнеться негайно кампанія в цьому напрямку.

ІМІҐРАЦІЯ І СТАТИСТИКА народження вказують на те, що слід очікувати величезних змін в населенні ЗСА в наступному сторіччі. Приблизно в 2080 році понад половина всіх американців будуть еспанці, вихідці з Азії або негри. В Каліфорнії, наприклад, біле населення (не еспанське) буде в меншості на протязі 25 років. В 2035 році очікується що тільки 43 відсотки тексасців буде білих, що не є еспанцями, в порівнянні з 63 відсотками тепер.

НА ПРОТЯЗІ НАСТУПНОГО століття приблизно 40 відсотків робітників в країні — це будуть іміґранти, які прибули, починаючи з 1980 року в ЗСА, або їхні нащадки. Це й інші передбачення Бюра перепису населення виходять наверх після того, як президент Роналд Реґен підписав 6-го листопада новий іміґраційний закон, одною з цілей якого є потреба зупинити хвилі нелеґальних іміґрантів, що заливають ЗСА — приблизно 500,000 річно — три четвертини яких прибували з Мехіко й інших країн Латинської Америки. Демографи, проте вважають, що певний рівень іміґрації треба затримати, щоб надолужити ними зменшення населення ЗСА в наслідок зменшення народжень дітей. Якщо б припинити іміґрацію, то населення ЗСА, що становило минулого літа 242 мільйона, зменшиться до 100 мільйонів, або й більше на протязі наступних двох століть.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Сенсаціоналізм американської преси

Це не є тільки шукання новин. Це навіть не є закохання у сенсації. Це ціла настанова, яка є найбільш характеристичною і найбільш неґативною рисою американської преси. Сенсація задля сенсації, за висловом німецького філософа Канта — „Ан унд фюр зіх" — само для себе, — без уваги на те, чи це етично чи неетично, і чи корисно країні і народові, чи ні. Все, що діється у світі, має якусь свою причину. І сенсаціоналізм американської преси не зродився з повітря. В Америці, як, зрештою, в усіх країнах з парляментарно-демократичним устроєм, не існує урядової преси. Уряд не має жодного свого „офіціозу" ані півофіціозу. Наприклад, півофіційним органом Апостольської Столиці є „Оссерваторе Романо" в Римі, але італійський уряд не має ніякого офіціозу чи півофіціозу. Історія преси у Львові записала німецьку „Лемберґер Цайтунґ", згодом спольщену „Ґазету Львовску". Це були австрійські офіціози в Галичині. В Америці існує тільки преса у приватних руках на суто комерційній базі, себто у суперництві з іншими часописами. В історії української преси відома перша спроба такого пресового видавничого принципу, що його поставив собі Іван Тиктор, засновник і власник пресового концерну, що заснувався на базі фінансової самовистачальности.

У цій конкуренції американських газет, що їхнім головним прибутком є не передплата чи кольпортаж, а платні оголошення, маса тих платних оголошень на всіх сторінках, усякої величини, газети намагаються „побити" суперницьких противників чи противника якнайцікавішими новинами найновішої дати і особливо „сенсаціями". Тому в американській пресі існує той рід „інвестиґаційних" репортерів та цілого інвестиґаційного апарату в окремих великих газетних видавництвах, що їх европейська преса не знає. Було б усе в порядку, якби саме не те, що інвестиґаційні репортери, діючи на зразок поліційних чи приватних детективів і здобуваючи прерізними тільки їм відомими способами сенсаційні подробиці якоїсь афери, переступають межі тієї журналістичної етики, яка каже рахуватися з інтересом народу і країни. Американські журналісти, включно з інвестиґаційними репортерами, є безумовно, патріотами своєї країни, не гіршими, як і усі інші їх земляки. Але вони керуються у своїх заходах здобувати засекречені подробиці, які можуть бути газетною сенсацією, виключно професійним обов'язком та принципом, що „народ має право знати". Має право, але не мусить. Конкретні приклади з найновішого часу:

В усій американській пресі товчеться справа засекреченого зв'язку з деякими особами чи колами ворожого Америці Ірану та продажу йому зброї. Йдеться тепер про виявлення — хто дав дозвіл на продаж зброї, скільки її було і яку ролю в тій трансакції грав Ізраїль, та ще й може інші держави. Але вже виявилося, що якусь фінансову користь з отих контактів дістали протикомуністичні партизани в Афганістані, Анґолі, Камбоджі та в Нікараґуа. Після прогри у В'єтнамі, коли в Америці настала психоза страху перед „новим В'єтнамом", прийнято закон, який забороняє висилати будь-кому зброю без повідомлення про це Конґресу. Той закон тут зламано, — твердять критики цілої цієї афери. Але в усіх палких і довгих пресових атаках проти „нелеґального" і „протизаконного" продажу зброї нема ні словечка про те, що принцип допомагати протикомуністичним борцям за свободу — правильний і здоровий. Виходить, що в даному випадку всі ті, які добувають щораз нові подробиці афери контактів з Іраном і продажу зброї (яку, як читаємо, провадив цілий ряд різних країн світу, використовуючи добру коньюнктуру для торгівлі зброєю завдяки семирічній війні Іраку з Іраном, у погоні за сенсаційними подробицями репортери утотожнюють себе тими лівими лібералами, які є проти допомоги для „контрас" в Нікараґуа і так само проти підтримування руху спротиву в Анґолі й Афганістані.

Ревеляції американської преси про продаж зброї, яка частинно дісталась в руки протикомуністичних партизанів, це для видавців і редакторів тих американських газет „сенсація". Але для Москви — це чудовий дарунок, бо це розконспірування акції, яка допомагає борцям за свободу. Ізраїль дивиться на такі справи інакше. Коли Мордехай Вануну продав лондонському „Сандей Таймс" сенсацію, що Ізраїль від 20 років має вже атомову зброю і доказав це світлинами, ізраїльська розвідка подбала про те, щоб заманити його з Англії на яхту, що виплила з ним на Середземне море, а там схопили його ізраїльські аґенти, перевезли до Тель Авіву і тепер судять його як зрадника з перспективою кари смерти. „Сандей Таймс" мав сенсацію, але той, хто її доставив, може заплатити за таку „новинку" життям.

Любомир Винар

У 120-РІЧЧЯ НАРОДЖЕННЯ М. ГРУШЕВСЬКОГО

II.

Як бачимо протягом двох років — 1984 до 1986 — нам пощастило зреалізувати цілий ряд важливих проєктів, які значно поширюють тематичну базу грушевськознавства.

Запроєктовані видання

У зв'язку із розбудовою грушевськознавства УІТ запроєктувало ряд видань, які можна поділити на дві основні групи: 1) Праці М. Грушевського, і 2) праці про М. Грушевського. З першого циклу вже підготовляється до друку за редакцією автора цих рядків „Збірник наукових праць М. Грушевського" — присвячений творцям нової України — М. Костомарову, О. Лазаревському, П. Кулішеві і іншим провідним діячам і творцям національної культури. Цей збірник плянуємо видати українською і англійською мовами. Рівночасно плянується видати збірник публіцистичних статтей Грушевського, який є вибіркою його найважливіших праць із „ЛНВісника" й інших журналів. Уже тепер готується англомовний збірник із схемою Грушевського і студіями присвяченими термінології і періодизації історії України. Також дальше будемо продовжувати видання „Грушевськіяни" з джерельними і іншими матеріялами, присвяченими історикові. Ці видання УІТ може зреалізувати у спілці з іншими науковими установами або видавництвами. Віримо, що в роках 1987 і 1988 деякі із цих важливих проєктів будуть зреалізовані.

Видавничий Фонд Михайла Грушевського

З нагоди відзначення 50-ліття смерти М. Грушевського, в 1984 році при УІТ створено Видавничий Фонд Грушевського. Цей фонд призначено на видання вищезгаданих публікацій історика і також праць присвячених його діяльності і науковій творчості і продовженню серійного видання УІТ „Грушевськіяна". Жертводавці, які складуть 500 дол. або більше, заразом стають членами-меценатами УІТ. Цей Фонд слід належно розбудувати і тому установи і українські громадяни, які розуміють вагу творчости М. Грушевського і дальшого розвитку грушевськознавства, повинні спонтанно підтримати УІТ, як центральну українську наукову установу, яка займається систематичним дослідженням М. Грушевського і його доби. Для їхньої інформації подаємо адресу фонду:

(Ukrainian Historical Association, Hrushevsky Fund, P.O.Box 312, Ohio 44240). Як бачимо, завдяки Фондові М. Грушевського, вже видано чимало важливих публікацій.

Справа перекладу Історії України-Руси

Мабуть найбільш неприємною для НТШ в Америці, і незрозумілою для українського громадянства, є справа англомовного перекладу „Історії України-Руси", який мав появитися під фірмою і за апробатою Головної Ради НТШ. Всі ці справи докладно проаналізовані в статті д-ра П. Стерча „До видання Історії України-Руси М. Грушевського англійською мовою" („Український Історик", том 21, 1984 р.), теперішнього голови Суспільно-економічної секції НТШ і який став після смерти д-ра М. Стахова, головою Комісії англомовного перекладу історії Грушевського. Досі ніхто джерельно не спростував заподання д-ра П.Стерча, який описує усі головні перешкоди, які стояли на дорозі здійснення цього важливого проєкту. Тепер довідуємося, що на останніх загальних зборах НТШ вирішено „стриматися із англомовним виданням Історії України-Руси М. Грушевського" („Свобода", ч. 214 за 7 листопада, 1986 р.). Таке поступування НТША є незрозуміле і мало обосноване. Тут не ідеться лише про монументальну працю найвидатнішого члена і голови НТШ — М. Грушевського — але найвидатніший твір української історіографії, який вже давно повинен бути доступний англомовним дослідникам. Якщо НТША не думає видавати англійською мовою „Історію України-Руси" — тоді про це треба виразно написати, і напевно знайдуться установи, які зреалізують цей фундаментальний проєкт у пов'язанні з відзначенням 1000-ліття впровадження християнства в Україні. Як відомо, Наукова Рада при СКВУ, як світова надбудова українських наукових установ, зацікавлена цим проєктом, який набагато важливіший за інші пляновані англомовні переклади з нагоди відзначення 1000-ліття Християнської України.

Заключення

Дальший розвиток грушевськознавства безпосередньо в'яжеться з двома постулятами: збільшення числа грушевськознавців (українських і неукраїнських вчених), розбудови задовільної матеріяльної бази, себто „Видавничого Фонду М. Грушевського" і продовження дальшого видання торів М. Грушевського українською, англійською і іншими мовами, а також видання фундаментальних праць, присвячених його діяльності і творчості. Це буде конкретне відзначення М. Грушевського, цього велетня українського національного відродження у XX столітті, який заслуговує на пошану і вдячність української нації. Ми віримо, що українська суспільність повністю зрозуміє значення діяльности найвидатнішого історика України і батька українського державного відродження у XX столітті.

Роман Кухар

Українці Канади

Михайло Г. Марунчак. „Біографічний довідник до історії українців" Канади. Вступне слово автора, вибрані студійні джерела, вияснення скорочень в українській і англійській мовах, списки авторової літератури, видань УВАН, приятелів УВАН і меценатів даного видання разом з їхніми світлинами. Накладом УВАН, Канада. Вінніпеґ. 1986, ст. 735.

Енциклопедист історії українського життя в Канаді, автор численних наукових праць з українсько-канадської тематики, між іншим „Студії до історії українців Канади", в п'яти томах, чи англомовне видання „The Ukrainian Canadians a History" — наш невтомний діяч в Канаді й літописець українського цивілізаційно-культурного вкладу в її історично-суспільному поступі Михайло Г. Марунчак при допомозі Шевченківської Фундації й добродіїв його видання, здобувся на чергове досягнення, водночас знаменне доповнення до всіх своїх попередніх праць, а саме на Біографічний довідник до історії українців Канади. Цю, під кожним поглядом, зразкову працю можна вважати й дотеперішнім звінчанням трудів нашого заслуженого дослідника на полі української канадіяни. Завдяки такій багатій на документаційні якості літературі збережуться на всі часи здобутки громадян українського роду в користь культурного збагачення країни їхнього поселення, а в той же час довідник М. Марунчака послужить закріпленню в ній національно-етнічного статусу нашої людини.

У редаґуванні Біографічного довідника українців у Канаді допомагали авторові Редакційна Рада у складі: О. Барана, Б. Білаша, О. Ґеруса, А. Качора, І. Любинської, І.С. Мухина, О. Негрича, Я. Розумного та І. Тарнавецької, а теж ціла низка ентузіястів тієї важливої документаційної ділянки науки з-поміж наших церковних достойників, як от протоігумен о. Раф. Мельник, ЧСВВ, ген. секр. о. Ізидор Дзядик, ЧСВВ, протопресв. о. проф. Т. Міненко, протоігумен М. Бздель, ЧНІ, о. митрат С. Їжик і широкі громадські кола в Канаді. У призбируванні дослідних матеріялів використав М. Марунчак архіви УВАН, Консисторії Української Греко-Православної Церкви, Чину Отців Василіян і ОО. Редемптористів, Комітету Українців Канади, Осередку Української Культури й Освіти — словом, усі доступні матеріяли в наших науково-громадських установах, що могли будь-якою мірою заважити на поширенні, поглибленні й уточненні його студійного предмету. У висліді, склалась чітка картина пожвавленої діяльности наших піонерів в Канаді на протязі десятиліть минулого й цього сторіччя і аж до сучасних днів.

У вступному слові з'ясовує автор методичні засоби у процесі готування Довідника: „Потрібні матеріяли до довідника нам приходилось збирати також при помочі двох запитників. Перший був виданий і поширюваний в 1968 р., другий в 1975 р. Часто приходилось висилати запитники адресатам двічі, тричі, а то й більше разів". Як видно, робота над Довідником вимагала біля двадцяти років постійних зусиль.

Коли порівняти описуваний Канадський біографічний довідник українців з 1986 року українською мовою, з подібною англомовною публікацією, „Ukrainians in North America", a biographical directory, видання під редакцією Дмитра М. Штогрина, з 1975 року, то праця Михайла Г. Марунчака вирізняється куди більшим студійним засягом, обширнішими біографічними матеріялами і більш індивідуальним, менш стандартним, підходом в опрацьованні окремих біографій. Звичайно, довідник про українців у Канаді мав інше завдання — основніше вникнення в особисте життя багатьох представників канадської України, як на це дозволяло суто-речеве зведення біографічних фактів вибраних особистостей з українського світу в ЗСА й Канаді. Канадський довідник українців, хоч і не повний, спроможен ширше послужити своїм характером загальної енциклопедії цілям дослідників та інформацією читачам щодо діяльности, досягнень і життьової обстановки численних наших провідних людей в Канаді. Було б дуже побажано, щоб і в ЗСА появився подібний біографічний твір з більшим зосередженням на життьових аспектах буття і праці представників української національности в цій країні.

Андрій Бук

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД

II.

Японія має цього року 30 більйонів дол. дефіциту через сповільнений економічний ріст. Західня Німеччина наразі не хоче знизити відсоткової стопи, мовляв, економічний стан країни сильний, загальна народна продукція — 3.5 відс., інфляція під контролею, валюта стабільна, консумційні ціни падають. Забуває уряд Західньої Німеччини про 1953 рік, коли через катастрофальний економічний стан країни (після Другої світової війни) уряд ЗСА відписав 66 відс. воєнних зобов'язань-відшкодувань, а рештуючу суму розподілив на 35 річних рат на низьких відсотках 3 відс.). У сільському господарстві ціни на деякі фармерські продукти — без змін, інші далі падуть, лише на худобу, безроги й ярину звишкують. Фармерські доходи впали на 12 відс., поминаючи 26 більйонів дол. державних субсидій. Ціна на пшеницю і кукурудзу впала до одного дол. на бушлі.

Експорт продуктів від 1981 року зменшився на 50 відс., а цього року на 15 відс. Департамент рільництва подає, що цьогорічний врожай кукурудзи виносить 8.2 більйона бушлів, одну третю фармери експортують, а решту купить і змагазинує Уряд. Тому що ціни на фармерські продукти в жовтні впали на 0.8 відсотка (найнижчі за останніх 8 років) 6 відсотків з 900,000 кукурудзяних фарм з кінцем року хоче зліквідуватись. Уряд пропонує фармерам 2 дол. субсидії на бушлеві збіжжя, щоб на майбутнє не сіяли більше, як 5 мільйонів акрів зерна (фармери плянували 9 мільйонів акрів) і скликує на другий місць до Деймонт Айова стейт, конференцію фармерів з цілої Америки, в цілі обговорення і вирішення фінансових і господарчо-технічних проблем. Канада з початком листопада наклала 70 відс. ембарго на імпорт американської кукурудзи через протест канадських фармерів, бо тратять одного дол. на бушлеві своєї кукурудзи.

У Савдійській Арабії 30-го жовтня звільнено міністра нафтової продукції шейка Закі Ямані, який протягом 25 років довів до руїни продукцію оливи і нафтових продуктів (що є економічною підставою країни) при чому нелеґально доробився мультимільйонового майна, яке ульокував у чужих державах. Країна за останніх п'ять років втратила 100 біл. дол.; останнього року 20 більйонів дол., а ціна на бочку нафти впала до 13 дол. У слід за тим впали ціни на нафтові продукти у ЗСА і в цілому світі. Продукція нафти 13 членів ОПЕК-у за останніх 10 років знизилася на 21 відсоток (сьогодні 17 мільйонів бочок денно, в 1980 році була 31 міл. бочок.

Новоназначений тимчасово міністер нафтових продуктів Г. Назер, після наради з кількома членами ОПЕК-у скликав на 14-го листопада до Еквадору конференцію (п'яту з черги цього року) членів ОПЕК-у, на якій вирішено знизити продукцію оливи і нафтових продуктів на 10 відсотків і піднести ціну на три дол. до 18 дол. за бочку. Наступна конференція членів ОПЕК-у відбудеться 11-го грудня у Женеві. Чи вдасться піднести ціну і знизити продукцію покаже найближчий час. Більшість членів ОПЕК-у у великих фінансових клопотах — глибоко заборговані. Дальших позичок від Міжнародного монетарного фонду вони не можуть дістати, бо не встані сплачувати боргів. Тому будуть змушені продавати нафтову ропу по любій ціні, щоб рятувати економічний стан країни. Нафтова фірма Тексас далі в клопотах, бо продукція паде 2-3 мільйонів бочок денно. Тому Американська Інституція нафтових продуктів скликала нараду до Гюстон, Тексас, в справі підвишки ціни з 10 до 18 дол. за бочку нафти. Через низькі ціни на бензину з 85 газолінових станцій багато ліквідується, деякі підносять ціну — кілька центів на гальоні. Фірма Мобіл ліквідує у шістьох стейтах багато газолінових станцій, через слабі торги.

У домобудівництві легке пожвавлення. Останніми місяцями поставлено 5 мільйонів нових домів, найбільше на сході країни 15 відсотків, найменше на південному заході 1.5 відсотка. Продаж домів за останній рік зросла на 3.8 відсотка, (найбільше за останніх 7 років) через низькі мортґеджові відсотки, які за останні два роки впали з 14.1 відс., до 9.69 відсотка. Ціни на нові доми на півночі країни зросли на 20 відс. (Ню Йорк 160,000 дол.), на півдні впали 15 відсотків (Гюстон-75,000 дол.). В автомобільній індустрії далі — сповільнення. Продаж авт за жовтень загально впав на 11.3 відсотка. Найбільше авт продали: Форд — 38 відс., Крайслер — 1 відст; зменшилася продаж авт: Амерікен Моторс — 57 відс., Дженерал Моторс — 5.2 відс. Продукція автомобілів збільшилася на 4.7

(Закінчення на стор. 4)

АМЕРИКАНСЬКІ ПЕДАГОГИ шукають виходу із алярмуючого стану в середніх американських школах, де як передбачається, понад один мільйон юначок завагітніють і, в наслідок цього, більшість з них покине школу. Щоб уникнути цього, шкільні клініки вводять обслугу для запобігання вагітностей. Балтимор, Чикаґо, Даллас, Фінікс, Ст. Пол і 23 інші міста вже мають разом 72 клініки, вдвічі більшу кількість ніж минулого року. Майже 100 інших клінік запляновано в Лос Анджелесі, Маямі, Піттсбурзі й інших місцевостях по всій країні. Зі шкіл приходять турбуючі рапорти про збільшення завагітнень серед дівчат у віці 12-14 років.

Василь Ящун

ВОЛОДИМИР ЖИЛА

II.

Працю проф. Жили оцінили належно його колеґи, студенти та керівники адміністрації. 8-го березня ц.р. Міжвідділовий комітет порівняльної літератури в складі дванадцятьох професорів рішив одноголосно висловити проф. Жилі „найсердечнішу подяку за його видатну працю для університету". У 1980 році цей самий Комітет присвятив йому II том „Записок" (Classical Mythology in 20th Century Thought and Literature) як доказ пошани й признання за плідну й невтомну працю при заснуванні й дбайливій організації симпозіюмів на протязі десятьох років. Управи академічних товариств „Mortar Board" і „Omikron Delta Kappa" в 1981 році обрали його „видатним членом факультету за відмінне навчання і хист інспірувати студентів". Вершком же признання була подія 17-го травня ц.р.: на торжественній церемонії Відділу гуманістичних наук проф. Жилі вручено деканську грамоту-нагороду за „його видатну працю впродовж 23-річної служби в університеті, в якій він не пропустив ні одного дня". Поряд із цією багатогранною педагогічною і видавничою працею в університеті та численними обов'язками, з нею зв'язаними, В. Жила трудолюбно досліджував різні аспекти української літератури, мови та української культури в широкому значенні слова.

Він автор книжок: „Ідейні основи Шевченкової поеми 'Гамалія'" (УВАН, 1958), „З історії українознавства і славістики в Канаді" (УВАН, 1961); автор брошури „Полум'яне слово" (у співпраці з Миколою Щербаком, 1969). Бібліографія його науково-дослідних розвідок, статтей і есеїв, з великою перевагою цих перших, нараховує 109 позицій. Між нами бачимо низку статтей про Івана Франка, статті про Лесю Українку, Шевченка, Котляревського, Панаса Мирного, Коцюбинського, Осьмачку, Славутича, Докію Гуменну, Олександра Білецького й інших; багато розвідок з ономастики, надрукованих у публікаціях міжнародної репутації, таких як, наприклад: „Proceedings of Eight International Congress of Onomastic Sciences" (1966), „Proceedinqs of the Ninth International Congress of Onamastic Scienes" (1969), „Names", 18 (1966, 1970), „Disputiones ad montium vocabula aliorumque nominum significationes pertinentes"(1969), „Studies in Scottish Literature", 11 (1973), „Onoma", 19, 3 (1976), „Onoma", 22, 1-2 (1978), „Shakespeare: Translations", 7, (1980, Tokjo); „Berichte des 12. Internationalen Kongressee fur Namensforschung" (1978) та статті в згаданих уже університетських „Записках" („Proceedings of the Comparative Literature — Symposium"). З огляду на обмежене місце і ціль цієї статті неможливо подати хоча б заголовки всіх розвідок, статтей і есеїв цього працьовитого й продуктивного науковця. Йому теж належать численні огляди книжок.

В. Жила зредаґував також збірник „Творчість Яра Славутича" (1978), „Portrayal of America in Various Literatures" (1978) і реґіональний збірник „Збаражчина" (1980) та прикрасив їх своїми статтями.

Велика заслуга В. Жили також у перекладенні на англійську мову монументальної книги Івана Зілинського, проф. Ягайлонського університету в Кракові, „Opis fonetyczny jenzyka ukrainskiego", виданої УНІУ в 1979 році як „A Phonetic Description of Ukrainian Language" (у співпраці з В. Ейкоком) IX. 212. Над цим перекладом працював проф. Жила майже десять років. Це бо не тільки звичайний собі переклад; такий можна було б собі зробити в значно коротшому часі. Цей переклад включає багато нового. Докладно про це я писав у своїй довгій рецензії на цю перекладену працю в 1983 році (див. „Свобода", 1983, ч. 60). Її зроблено на основі особистого примірника проф. Зілинського, що його дав проф. Жилі син Зілинського д-р Орест Зілинський. Цей примірник є тепер у бібліотеці Гарварду. У ньому багато поправок, доповнень, уточнень, заміни слова „польські" словом „галицькі", слова „малоруси" словом „українці" і т. п. Можливо, Зілинський мав намір видати цю працю українською мовою. Усі ці зміни В. Жила вніс у переклад. Треба ще додати, що ці всі зміни в книзі Зілинського зроблені вже тоді, коли вона була видана.

Крім того, проф. Жила усучаснив переклад згідно з сучасною лінґвістичною практикою, яка так блискуче розвинулась на протязі останніх 50 років, тобто від часу, коли праця Зілинського побачила світ у надрукованому виді. До перекладу додав він десятисторінкове введення, додав бібліографію його праць і т.п. Ця праця важлива тим, що вона інформує англомовний науковий світ про основний вид самобутности української мови й культури, що виросла на цій мові.

Коли тому три роки я писав згадану рецензію на цю працю, проф. Жила жалівся, що із 1,000 надрукованих Гарвардом примірників розпродано ледве 100, а решта лежить на складі УНІГУ. Невідомо, який кількісний стан цього накладу тепер. Якщо не покращав, то треба було б збільшити намагання, щоб ця книга знайшлась на полицях бібліотек при університетах із славістичним відділом і відділом загальної лінґвістики в ЗСА, Канаді і Европі. Гадаю, при посилених заходах можна було б розповсюдити ще кількасот примірників або й всю решту накладу.

Академічна праця В. Жили поширена також до понад сорок наукових доповідей, що їх він читав на з'їздах, у тому й на міжнародних конгресах славістів, назвознавців, літературознавців і мовників, які відбувалися в Америці, Канаді і Европі в таких містах: Ню Йорк (1964, 1966, 1968, 1978, 1981, 1983, 1984, 1985), Ню Орлінс (1965, 1971), Даллас (1968), Гюстон (1969, 1978, 1980), Сан Антоніо (1968), Мемфіс (1970, 1980), Луббок (1971, 1982), Тулса (1972), Сейнт Луїз (1976), Лейк Тагое (1974), Туксон (1977), Кембридж (1979, 1980, 1981, 1982), Аустін (1981), Вашінґтон (1984), Вінніпеґ (1983, 1985, 1986), Монтреаль (1980), Амстердам, Голляндія (1963), Лондон (1966), Відень (1969), Берн, Швайцарія (1975), Мюнхен (1975, 1981, 1986).

В. Жила володіє мовами англійською, німецькою, польською і російською, читає по-португальськи та добре знає українську літературну мову в її фонетичному, семасіологічному і синтактичному вжитку, вільному від справжніх, а не суб'єктивно уявних полонізмів і росіянізмів, так часто прийманих поверховим оком деяких любителів мови, що не знають історії української фонетики, фонології, морфології, лексикології та стилів у різних літературних жанрах і такої ж історії мов польської і російської.

(Закінчення на стор. 4)

Митрополит С. Сулик прийняв представників митрополичого хору

Авдієнція відбулася 25-го жовтня в Митрополичій канцелярії у Філядельфії. Присутні були: Митрополит Стефан, голова хору Володимир Корчинський, дириґент Михайло Длябога, Сестри Миронія, ЧСВВ, і члени Управи Ростислава Матла, Ірина Райнер і Стефан Сікора.

Голова, дякуючи Митрополитові за опіку над хором, сказав, що „наш Владика відіграє головну ролю в святкуваннях 1000-ліття Християнства в Україні, а наш хор має ролю допоміжну. Дякуємо, що Владика нас прийняв і що подасть своє становище відносно хору. Наш перший концерт „a capella", який відбувся 1 червня 1986 року в катедрі, був наче пробним концертом перед наступними концертами, які слідуватимуть".

Дириґент Михайло Длябога з'ясував свій погляд відносно праці хору й завдання, яке стоїть перед нами. Ми працюємо над дев'ятьма релігійними творами, переважає Бортнянський. Спершу було тяжко зібрати потрібну кількість співаків, але тепер вже маємо 95 відсотків голосів. Наш хор мусить мати постійно 80 осіб. До півроку дамо великий концерт і приготуємо Службу Божу. Хор вчиться скоро і співає чисто. Бажанням дириґента є, щоб Митрополичий хор репрезентував нашу Митрополію на тисячолітті.

Митрополит вдячний за наш труд і працю. В його пляні є, щоб у 1987 році відсвяткувати 1000-ліття по парафіях і деканатах з відправами й процесіями, а в 1988 році відбудуться крайові святкування. На червень 1987 року комітети приготовляють святкування в Кеннеді Сентер у Вашінґтоні, а в Римі відбудеться Синод з обідом і пресою. Від цього Синоду будуть залежати головні святкування. В їх пляні є проща до Святої Землі, а звідтам до Риму. Може буде можна при участі всіх хорів заспівати ту саму Службу Божу в базиліці св. Петра в Римі. Папа буде з нами, для нього хочемо зробити спеціяльний концерт. Також в 1988 році буде бенкет для українців у Римі. Може буде проща з Риму до Люрду. Тутешні хори, які хотіли б взяти участь у святкуваннях в Римі, повинні подбати про фонди на дорогу, й зголоситися до мистецької комісії. Відбудеться також з'їзд молоді в Вашінґтоні і в Римі, із спеціяльною програмою.

Митрополит бажає запросити на святкування всіх латинських єпископів. Для них буде відправлена Служба Божа по-англійськи, щоб вони могли співати її з нами самуїлкою. Наш хор заспіває тільки дві або три речі. Хочемо разом молитися, щоб покращали наші взаємини. Для проведення цього пляну, треба доброї організації. Треба побороти такі перешкоди, як приготування дуже великої кількости причасть і згуртовання та багатьох священиків для його роздання. Не легко буде приготувати матеріяли на пресову конференцію під час Синоду в Римі. Хочемо запросити акредитованих журналістів у Ватикані. Синод хоче видати книги різними мовами. Цим займається Гарвард.

На питання голови, чи наш хор може мати представника в місцевому і крайовому комітетах, Митрополит радить нам запросити на нашу пробу керівних осіб в комітетах, щоб нас прослухали. Нам треба ввійти до цих комітетів і мати свій голос, найкраще це зробить наш дириґент. Треба також дбати про реклями для хору, подавати вістки до газет.

Голова згадав недалеке 75-річчя Провидіння, в святкуванні якого міг би виступити наш хор. В цій справі треба звернутися до голови Провидіння, о. шамбеляна М. Канавана. Голова має Службу Божу для нашого хору, що складається з творів різних композиторів, текст деяких ще треба перекладати. Митрополит заявив, що деякі твори в Службі Божій трудні до перекладу з огляду на мовно-музичні ускладнення, буде можна співати в староcлов'янській мові. Службу Божу треба дати до церковної апробати. Для американців нашого обряду (3-4 покоління) будемо компонувати твори до українських церковних мелодії з англійським текстом. Будемо мати добрі переклади науковців.

Голова говорив ще про можливість награння на платівку Служби Божої і концерту та про потрібні на це фонди. „Дайте кілька концертів, заробіть гроші, а тоді буде можна таку ціль осягнути", сказав Митрополит.

В. Корчинський подякував Митрополитові Стефанові за вислухання нас і за цінні його відомості, вказівки й поради. Ми залишали залю нарад збудовані на дусі й повні віри в успіх нашого митрополичого хору в святкуваннях Тисячоліття Християнства в Україні.

Ірина Райнер

ЗАКЛИК

СВІТОВОЇ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКВУ

Президія Світової Ради Суспільної Служби СКВУ розглянула на своєму засіданні 3-го листопада 1986 року багато звернень в справі допомоги і оборони трьох українців: Івана Дем'янюка, Богдана Козія і Данила Шумука. Довга і мстива рука Москви безпосередньо, або при помочі вислужників, посягає по багатьох наших братів і при помочі фальшу і брехні хоче знищити добре ім'я нас усіх.

Президія Ради звертається до всіх українців у вільному світі спільним і гуманним почином допомогти їм, висилаючи до них листи зі словами підтримки.

Іван Дем'янюк сидить в ізраїльській тюрмі .Він відповідає на кожний лист. Його адреса: John Demjniuk, Ayalon prison, Ramla, Israel. Його правна оборона дуже коштовна, тому просимо всіх про щедрі пожертви в боротьбі за справедливість.

Богданові Козієві грозить виселення до СССР і масові листи на адресу його адвоката можуть врятувати йому життя. Листи треба писати англійською мовою до уряду Коста Ріки. Б. Козій був позбавлений американського горожанства. Йому закидали, що він був членом української поліції і Організації Українських Націоналістів. Совєти жадають його видачі. Треба переконати уряд Коста Ріки, що всі українці бажають здобути самостійну українську державу, а що совєти того бояться, тому стараються знищити всіх українців, оскаржуючи їх у всяких злочинах. Адреса адвоката Б. Козія: Carlos Ibarra, Apartado 7453, San Jose, Costa Rica.

Данило Шумук карається вже близько півсторіччя в тюрмах і таборах СССР. В його обороні діє Амнестія, яка заохочує висилати листи на його адресу. Багато не-українців це роблять і ми українці повинні обов'язково прилучитися до цієї акції. Його адреса: RSFSR, 618263, Permskaya obl., Chusovskoi rn., pos. Kuchimo, uchr. VS — 389/36.

Маємо надію, що кожний свідомий українець і українка негайно вишлють ці листи і тим причиняться до допомоги і оборони нашої справи.

Президія Світової Ради Суспільної Служби СКВУ

В обороні І Демянюка

Трой, Н. Й. — Нюйоркський Владика Антоній у середу ввечорі, 12-го листопада, відправив Молебень разом з о. В. Пашком, парохом парафії УПЦ, і о. О. Кенезем, парохом парафії УКЦ Пресвятої Богородиці у Трою, в церкві св. о. Миколая в намірені Івана Дем'янюка. Співав церковний хор під керівництвом мгр Анни Базар.

Потім парафіяни парафії влаштували прийняття в Українському Домі. Отець В. Пашко підкреслив, що доля І. Дем'янюка зв'язана з долею тисяч українців, що прибули до Америки після Другої світової війни. Всі ми повинні допомагати фінансово, щоб процес проти невинного українця закінчився його звільненням. Владика Антоній сказав, що він недавно повернувся зі Святої Землі, куди він поїхав як представник Митрополита Мстислава і УПЦ, щоб принести духовну опіку й поміч для вірного сина УПЦ І. Дем'янюка.

Зять І. Демянюка, Едвард Нижник, розповів про 10-літню історію недолі цілої родини І. Дем'янюка: переслухувань, процесів, денатуралізації, відібрання громадянства й виселення до Ізраїля. КҐБ доставило фальшивий документ ідентичности, подбав про фальшивих свідків. На щастя, є правдиві свідки, які ствердили, що І. Дем'янюк не є „Іваном Ґрозним", якого вбили в 1943 року. І. Дем'янюк зовсім невинний, його суд довго відкладали, щоб найти достовірних свідків.

Американські судді і ОСІ повірили фальшивим документам КҐБ, відмовили конституційні права І. Дем'янюкові та його обороні. Ізраїль має договір з КҐБ про доставу документів і свідків, але оборона не мала змоги їх перевірити. Дорадник Президента ЗСА П. Бюкенен написав статтю в обороні І. Дем'янюка, уважаючи, що він невинний. Оборонець Марк О'Коннор дістав чотири пачки документів, які він пильно студіює. І. Дем'янюк був полонений, але не був у тих таборах, як йому закидають. Він сидить у тюрмі без вини, серед прикрих обставин, але вірить у Бога і справедливість та звільнення.

Владика Антоній розповів, як він відвідав у Єрусалимі православного патріярха Ісидора, що прийняв його дуже прихильно. Він був три тижні в Ізраїлі, бо якраз тоді були свята. Мав нагоду обсервувати пресу й настрої людей прихильних для І. Дем'янюка, що очікують справедливого суду. Американський амбасадор відмовився прийняти його, бо І. Дем'янюк уже не є громадянином ЗСА. Адвокат О'Коннор дуже зрадів його приїздом і поінформував його про стан слідства. Спершу не хотіли допустити його до І. Дем'янюка із-за жидівських свят, але коли І. Дем'янюк загрозив голодівкою, тоді дозволили на двогодинну зустріч. Можна було говорити тільки по-англійськи, але вони обидва говорили по-українськи. І. Дем'янюк був зворушений до сліз, говорив, що буде боронитися до кінця за правду. Його переслухують щодня. Владика купив для нього Біблію українською мовою, єдиний примірник, що його знайшов у книгарні, де були переклади Біблії в багатьох мовах.

У неділю, перед початком суду, в кожній українській парафії повинен бути відправлений Молебень у намірені невинного І. Дем'янюка, людини глибокої віри, доброго мужа, батька і українця, що багато працював для добра наших людей. Треба усердно молитися і складати пожертви на фонд його оборони. Засудження І. Дем'янюка буде засудженням цілого українського народу, а звільнення буде нашою перемогою. Після того присутні склали 4,600 дол. на фонд оборони І. Дем'янюка.

Учасник

Памяті о. протоп. О. Мицика

В середу, 3-го листопада ц. р., минуло 10 років від часу, коли в листопаді 1976 року по тяжкій недузі спочив в Господі на 69-му році життя ревний служитель у Христовому винограднику, служитель Української Православної Церкви, заслужений союзовий та суспільно-громадський і політичний діяч сл. п. отець протопресвітер Омелян Мицик, старший.

Св. п. о. О. Мицик

Отець О. Мицик народився 1-го лютого 1907 року в Сеневідську Вижнім біля Стрия, де й одержав народну освіту, а середню у Стрию й Львові. Як уродженець буйного Підкарпаття молодий студент брав активну участь в студентських організаціях, метою яких була самостійність і соборність української держави. За таку діяльність він попав в неласку польської поліції, яка почала його переслідувати. Щоб позбутись переслідувань, Омелян Мицик одружується з Марією Турків і 1931 року виїжджає до Америки, де замешкав в Клівленді, Огайо. По короткому часі зустрівся він з покійним вже Митрополитом УПЦеркви Іоаном, який порадив йому вступити на теологічні студії, щоб стати священиком. За порадою Митрополита О. Мицик переїхав до його резиденції в Філядельфії, де під його доглядом закінчив вступні студії і в травні 1932 року в катедрі св. князя Володимира в Філядельфії був рукоположений в сан диякона, а в листопаді того ж року Митрополит Іоан рукоположив його в сан священика УПЦеркви.

Перша парафія молодого священника була в Ембриджі, Па., в церкві св. Володимира, а вже 1934 року на прохання парафіян церкви Успіння Пресвятої Богородиці в Честері, Па., він переїжджає туди й обіймає парафію, в якій служить до 1946 року. У той час там не було церкви, а служили Богослужби в УНДомі. Тому першим завданням молодого священика була побудова храму Господнього. Наполеглива праця нового настоятеля увінчалась успіхом, закуплено площу, а відтак під його наглядом збудовано простору нову церкву, яку посвячено 1941 року.

У той самий час парафія св. Володимира в Чикаго переживала фінансову кризу через поважне заборгування на купно нової церкви. Знаючи адміністраційні здібності о. Омеляна, Митрополит Іоан в 1946 році призначив його парохом згаданої парафії. Тут о. Омелян Мицик поза працею в Христовому Винограднику включається в вир суспільно-громадського і союзового життя чикаґської метрополії.

На прохання честерської православної громади 1957 року о. Омелян повернувся до Честеру, де виконував обов'язки настоятеля храму до березня 1975 року. Тут о. Омелян знову присвятив свій вільний час своїй парафії і загальній українській справі. В першу чергу, зорганізував недільну школу для вивчення катехизму, школу українознавства, організував радіопередачу, а також започаткував парафіяльний бюлетень, редактором якого був до березня 1975 року. Щоб забезпечити майбутність парафії, за його почином закуплено 30 акрів землі в околиці Честеру, як майбутній осідок парафії.

У березні 1975 року на прохання Консисторії о. Омелян став настоятелем парафії Успіння Пресвятої Діви Марії в Мекіз Ракс, Па., де був парохом до липня 1976 року, коли через тяжку недугу був змушений відійти на відпочинок.

Поза відданою працею для згаданих парафій сл. п. о. Омелян займав ряд різних постів у проводі УПЦеркви. Був сім років канцлером при Митрополиті Іоанові, протягом 28 років був членом Консисторії, виконуючи різні місії, очолював головну шкільну раду, був членом контрольної комісії, був деканом Чикаґського і Філядельфійського деканату. Як активний член ОДВУ він не шкодував ні часу, ні труду для політичної й громадської праці.

Отець Омелян Мицик був членом УНСоюзу на протязі 41 року. За його ініціятивою створено в Чикаґо новий 114-ий Відділ УНСоюзу, Т-ва св. Володимира, який тепер ще нараховує понад 300 членів. Перебуваючи в Честері, він був довгими роками головою 388-го Відділу „Запорозька Січ". Також довгими роками належав до Управи Окружного Комітету Філядельфійської Округи, а 1974 року виконував обов'язки голови тієї Округи. Доказом того, що покійний був відданим союзовцем, може бути те, що він був учасником десяти Союзових Конвенцій, де завсігди належав до різних конвенційних комісій.

Тлінні остатки о. Омеляна Мицика спочивають в Українському Пантеоні в Бавнд Бруку. Заупокійну Божественну Літургію в церкві — пам'ятнику св. Андрія Первозваного відслужив покійний вже Владика Архиєпископ Марко в сослуженні багатьох священиків, а прощальну промову над домовиною в церкві виголосив Митрополит Блаженніший Мстислав. Над гробом прощав покійного від УПЦеркви та всіх собратів священиків тодішній голова Консисторії о. протопресвітер Артем Селепина.

У глибокому смутку залишив покійний о. Омелян тоді ще живу, горем опечалену дружину Марію. Залишив єдиного сина, який пішов його слідами і віддав себе на працю в Христовому Винограднику, о. Омеляна, молодшого, невістку Синтію та п'ятьох внуків. Залишив багато парафіян із парафій, де був священиком, як також залишив — союзовців Філядельфійської округи.

З покійним нас єднала праця на союзовій ниві. Він був великим ентузіястом-союзовцем під кожним оглядом, а до того вічним оптимістом. Він ніколи не жалів ні труду, ні часу для УНСоюзу, або загально-громадської справи.

За життя покійного о. Омеляна довелося мені багато разів писати про нього з різних нагод, а також про його сина, молодшого Омеляна, а зокрема коли він був рукоположений в сан диякона, а відтак священика.

Тому, коли капосна смерть заглядала в очі покійного приятеля о. Омеляна, він телефонічно сказав: „Степане, я вже відходжу з цього світу, а тебе прошу згадати про мене так, як згадував за життя". Пишучи цей спомин у десяту річницю смерти св. п. о. Омеляна Мицика, старшого, дотримую цим свою обіцянку, що буду пам'ятати про нього, як довго Всевишній Господь буде мене милувати здоров'ям. Нехай цей спомин буде китицею нев'янучих рож на могилу покійного в Бавнд Бруку, а пам'ять про нього, як справжнього носія християнських і союзових ідей, назавжди залишиться між нами.

Степан Гавриш.

СОЦІЯЛІСТИЧНА ПАРТІЯ Еспанії вийшла переможцем перший раз в історії у провінції басків, але жадна з політичних партій не здобула абсолютної більшости, щоб могти самій творити провінційний уряд, — заявили політичні спостерігачі. Соціялісти, які контролюють центральний уряд в Мадриді, здобули 18 на усіх 75 місць, в провінційному парляменті.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ МОГО ЧОЛОВІКА

бл. п.

Яреми Пацлавського

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у соборі Пресв. Родини у Вашінґтоні, Д. К., 6-го грудня 1986 р.;

в католицькій церкві св. Тройці у Вашінґтоні, Д. К., 5-го грудня 1986 р.

Про молитви за спокій душі Покійного просять

ДРУЖИНА з РОДИНОЮ

У пам'ять Покійного Родина зложила пожертви:

на церкву у Вуковар, Юґославія	$200.00
на допомогу студентам теології з Бразилії	300.00
на Суспільну Опіку Українських Ветеранів	200.00
на Фонд Оборони Української Спадщини	200.00

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в неділю, 30-го листопада 1986 р. на 80-му році свого трудящого життя, поєднався із Всевишнім та відійшов у засвіти мій Найдорожчий МУЖ

бл. п. мґр

Володимир Процінський

Влодко уродився у княжому городі Львові, христився у храмі св. Юра і мав честь служити до Служби Божої нашому великому Митрополитові Андреєві Шептицькому.

ПАРАСТАС відбувся у відбувся у вівторок, 2-го грудня 1986 р. о год. 7.30 веч. в Rinaldi Funeral Home, 11800 New Hampshire Ave., Silver Spring, Md.

Тлінні останки Покійного будуть зложені на Українському Національному Цвинтарі Пам'ятнику-Мавзолею о 9-ій год. ранку в середу, 3-го грудня 1986 р., 4111 Pennsylvania Avenue, Washington, D.C.

В печалі залишаються:

дружина — ЕМІЛІЯ

сини —

ІГОР МИРОСЛАВ з дружиною МАРТОЮ

ОЛЕГ МИХАЙЛО з дружиною ВІКІ і дітьми СТЕФАНОМ і КРИШКОЮ

донька — МАРТА ФЛАНЕРІ з чоловіком МАРТИНОМ і дітьми ДАНИЛКОМ і МИХАСЕМ

похресник — МОДЕСТ ЗАХАРЧЕНКО з дружиною ТАЛЕЮ і сином МОДЕСТИКОМ

шваґерка — СЯСЯ ГІРНА з чоловіком БОГДАНОМ і донькою ЛАДОЮ

кузини —

ІВАН і НАТАЛІЯ БАЗАРКО

ВОЛОДИМИР БАЗАРКО з дружиною ЛІДОЮ і синами АНДРІЄМ і ЮРІЄМ

НЕСТОР БАЗАРКО з дружиною МАРТОЮ і дітьми ДАНИЛКОМ і ДІЯНОЮ

Ближча і дальша Родина в Канаді, Польщі й Україні

Замість квітів на могилу, проситься складати пожертви на Гарвардський Проєкт або на будову української католицької патріярхальної церкви св. Тройці у Сілвер Спрінґ, Мд.

У глибокій жалобі повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що 21-го листопада 1986 року по довгій недузі відійшла у Вічність на 85-му році життя

наша Дорога МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

Марія Марковська

з дому Крищук

уроджена 26-го серпня 1902 року в м. Жмеринка, Україна.

ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА відбулася в неділю, 23-го листопада 1986 р., а ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ 24-го листопада 1986 р. в церкві св. Андрія в Дітройті, Миш., звідкіля Тіло перевезено на Вічний Спочинок на цвинтар "Forest Lawn Cemetery"

Сумом і жалем огорнені:

дочка — ОКСАНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ і сином МАРКОМ

дочка — ВАЛЕНТИНА з мужем БОГДАНОМ і донею ХРИСТИНОЮ та сином ЮРІЄМ і його дружиною ЖЕНЕЮ

Ближча і дальша Родина в Америці й Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в дні 21-го листопада 1986 року прийнявши Найсвятіші Тайни відійшла у Вічність на 87-му році життя в Пармі, Огайо

наша Найдорожча і Незабутня

МАМА, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

МАГДАЛИНА ГУРКО

з ЯВОРСЬКИХ

народжена 2-го січня 1899 р. в Тустановичах, пов. Дрогобич, бувша учителька, вдова по бл. п. д-рові Іванові Гурко.

ПАРАСТАС був відправлений в неділю, 23-го листопада 1986 р. у похоронному заведенні Братів Головчаків у Пармі, Огайо.

ПОХОРОН відбувся 24-го листопада 1986 р. о год. 10-ій ранку з церкви Покрова Пресв. Богородиці у Пармі на парафіяльний цвинтар.

У глибокому смутку:

донька — ЛЮБА БОДНАР з мужем ВОЛОДИМИРОМ

внучка — ЛІДА БАЛАГУТРАК з мужем МИХАЙЛОМ

внук — МИРОН БОДНАР з дружиною МАРТОЮ

правнучка — ЛЯРИСА БОДНАР

та ближча і дальша Родина в Америці, Канаді, Польщі та Україні

В Чикаґо...

(Закінчення зі стор. 1)

теж відомим публіцистом і політичним діячем (членом СВУ). Але його головна заслуга в ділянці історії української медицини.

Закінчивши Медичний інститут у Києві, д-р Плющ продовжував свої наукові студії, завдяки яким став згодом професором цього ж інституту. Його перу належать праці з експериментальної медицини, внутрішніх недуг, туберкульози та соціяльної гігієни. Перебуваючи після Другої світової війни на еміграції, написав він ряд праць з ділянки медичних наук, а основною його працею є „Нариси з історії української медичної науки і освіти".

Покійний проф. Плющ був теж відомим зі своїх ідеологічно-політичних зацікавлень і писань і має в своїм дорібку кілька замітних і вартісних публіцистичних брошур і нарисів. („Спілка Визволення України і СУМ", „Значення політичної еміграції в Україні", „Психологія підсовєтської інтелігенції", „Голод в Україні" і інші).

Другим доповідачем на цьому вечорі був д-р Степан Самбірський (славіст, член НТШ), який критично проаналізував працю В. Плюща про Спілку Визволення України і СУМ. Вечір закінчила короткими споминами про проф. В. Плюща як свого консультанта під час писання докторської дисертації, д-р Арета Коваль-Верн.

В неділю, 17-го листопада Панахиду в православному соборі св. Володимира відслужив о. Степан Женчух.

Вісті з середньої Фльориди

Тому, що зараз велика частина наших людей, доживши емеритського віку, переходить на пенсію, частина з них розшукує за пригожим місцем як для здоров'я, так і для фінансів трохи дешевшого прожиття, ми члени УНСоюзу рішили обзнайомити наших людей з місцем нашого проживання.

Ми вважаєм, що таким місцем зараз являється середньо-східня Фльорида. Починаючи від Орляндо на схід до Дейтона Біч, а також з півдня на північ Кенеді Центру попри море, де знаходяться такі міста, як Тайтусвилл, Ню Смирна, Еджвуд, Порт Орандж, Дейтона Біч, Ормонд Біч, Пам Ковст, аж до Сейнт Августін — от це наша околиця.

Кліматичні умови тут трохи сприємливіші для осіб, які хворіють на астму чи алергії, а також ревматизм, тому що клімат тут є трохи тепліший і сухіший.

Ціни на прожиття і хати тут ще трохи дешевші як в інших околицях Фльориди. Тому деякі поселенці з Маямі Біч і Форт Лодердейл переносяться сюди з причини клопотів, які викликають нові поселенці з Центральної і Південної Амреики. Люди шукають спокійного місця на життя і тут вони ще його знаходять.

Повертаюсь ще до тутешнього клімату, то в середніх і північніх стейтах Америки цього літа температура була вища, як тут коло нас, бо тут ще до 100 ступенів не доходила.

В Дейтоні існує вже кілька років Український Клюб, котрий влаштовує вже через кілька років День Спадщини, новорічні забави, свячене та інші імпрези. Збираємо фонди на закуп якоїсь посілости під клюб і майбутню церкву в цій околиці. Частина наших людей їздить до церкви в Апопці, а священик з Апопки погодився приїздити на відправу до Дейтони раз в місяць. Другий священик зголосився приїхати зі стейту Джорджія.

Якщо хтось був зацікавлений і рішився перенестись в ці околиці, про які ми тут згадуємо, то для допомоги й поради ми тут подаєм кількох членів УНСоюзу. Коли прибуде досить людей, ми би бажали зорганізувати тут свій відділ УНС в централі Дейтона Біч, Фльорида: Петро Литвин (904) 756-2450, С. Кошерзук (904) 423-8406, М. Стайнберг (904) 677-9149, В. Коваль (904) 258-3318 і О. Мізюк (904) 756-2824.

ОМ — ЮМ

Д-Р ЗЕНОВІЙ МАСНИЙ В НАРОДНОМУ ДОМІ

У репортажі про Український Народний Дім в Ню Йорку, що появився на сторінках нашого щоденника в числі 229 з датою 2-го грудня 1986 року, пропущено через помилку інформацію, що більшу частину 2-го поверху відновленого УНДому зайняв на свою канцелярію відомий молодий адвокат д-р Зеновій Масний.

Володимир Жила

Закінчення зі стор. 2

В. Жила є членом Наукового Товариства Шевченка (дійсний член), Української Могилянсько-Мазепинської Академії, Українського історичного товариства, Постійної конференції українських студій при Українському Інституті Гарвардського університету, Об'єднання українських письменників на еміграції „Слово", Конференції редакторів наукових журналів, Товариства студій етнічних літератур у ЗСА, Американського товариства порівняльної літератури, Американського назвознавчого товариства, Товариства студій національностей СССР і Сходу Европи, Американського товариства учителів слов'янських і східньоевропейських мов, Американського південно-центрального товариства сучасних мов та Товариства студій „дата і сюрреалізму".

Як видно проф. Володимир Жила — це видатна постать серед української еміграції. Це науковець доброї кляси, який збагатив українську культуру численними науковими працями та дав ними поважне свідоцтво чужоземному науковому світові про її неоспоренну самобутню вагомість. Він обдарований хистом наукового організатора, про що свідчать засновані й керовані ним симпозіюми в Тексас Тек університеті, на які він притягав численних науковців не тільки з Америки і Канади, але й з Европи. У нього не абиякий талант редактора, виявлений у видаванні журналів під час і після Другої світової війни в Німеччині і Австрії, опісля в Бразилії і наприкінці в Тексас Тек університеті.

Володимир Жила піднявся в ріст завдяки своїм здібностям, енергії, подиву гідній працьовитості і шляхетній амбіції, в основі якої лежить палке бажання дати свій найкращий жертвенний труд і його плоди для українського народу і його поневоленої батьківщини. З його відходом на пенсію зі становища професора Тексас Тек університету сподіваємося дальших добрих його успіхів у праці на новому відповідальному пості керівника культури і науки в Уряді УНР.

Економічний...

Закінчення зі стор. 2.

відсотка. Однак Дженерал Моторс — найбільша в ЗСА і світі автомобільна фірма звільнить 30,000 робітників і протягом двох років зліквідує у чотирьох стейтах одинадцять станиць продукції автомобілів через реорганізацію, модернізацію, автоматизацію і великі цьогорічні втрати. Авта Дженерал Моторс 400 дол. дорожчі від Форда і Крайслера. Крайслер, який два роки тому був на грані банкрутства зменшив на 50 відсотків персонал (зі 40 до 20,000), тому авта Крайслера нині найдешевші. Форд вже від кількох років звільняє персонал, тому в цьому році сподівається до 2.8 більйона дол. зиску. Нині звільняє 900 робітників, бо ліквідує у Детройті станицю малих тракторів і переносить до Великобританії (дешевий робітник). Крайслер купує дві фабрики авт Амерікен Моторс. Гудієр світова фабрика автомобільних опон і гуми в Акрон, (Огайо стейт) повідомила 135,000 робітників, з чого 70,000 у ЗСА, що через слабі доходи буде звільняти робітників. Останньо Великобританія купує її за 4.5 більйона долярів. Дженерал Електрік, що затруднює 10,000 робітників, ліквідує дві станиці і звільняє 3,000 робітників.

Пепсі Кола, що продукує безалкогольні напитки і експортує до 147 держав світу, а останньо до Китайської Народної Республіки, виказує великі зиски (2.5 більйона дол., працює зверх понадчисельні години, уділи зросли до 57 відсотків). Останньо переговорює з СССР з метою відкриття додаткових 100 станиць (вже відкрито 16 станиць) продукції соди і „піцци". Південну Африку і в дальшому покидають американські фірми (їх там — біля 250): останньо Кодак, що затруднював 530 робітників і виказує того року 2 більйони дол. зиску і Зірокс, яка затруднювала поверх 800 робітників; до кінця року відпродуватимуть фабрики. 4,000 позичково-ощадностевих банків з капіталом поверх 3-ох трильйонів дол. мають фінансові проблеми: забагато капіталу — нема позичковців. Резерви пенсійного фонду приватних інституцій, з якого біля 60 мільйонів емеритів бере місячні пенсії, перший раз за останній місяць зменшилися — більше виплати ли, як вплинуло капіталу. Департамент торгівлі повідомляє, що замовлення індиків на День Подяки цього року більший на 115 відс. від попереднього і ціни зросли від 15 до 20 центів на фунті.

Перший наклад 800 тисяч 5, 10, 20 і 50 золотих долярових монет зі знаменем орла і Статуї Свободи, які Уряд випустив минулого місяця, перший раз за останніх 50 років випродано за кілька днів. Дальший великий попит змусив випустити кожного понеділка більше монет. Державний монетний двір працює сім днів тижнево і доставляє 25-ом гуртівникам до розпродажу. Монети в ціні: півунції золота монета 300 дол. (Канада продає свої по 220 дол.), а одної унції 50 долярова золота монета — 450 долярів. Дотепер зужито 5 тонн золота з державних запасів золота у Форт Ноксі. Двадцять четвертого листопада випустять одної унції срібла монети зі Статуєю Свободи в ціні біля 8 дол. за монету. Яким буде економічний стан країни на кінець року викажуть останні місяці. Економісти „Кіпплінгер Леттер" після консультації з багатьома бизнесменами твердять, що стан економії назагал добрий, головно в стейтах Ню Йорк, Фльорида, Каліфорнія. Якщо державний дефіцит і торговельний балянс не поправиться Уряд мусить застосувати гостріші протизаходи, щоби поправити економію. Імпорт мусить бути змісця обмежений супроти тих держав, які не приймають американських продуктів, бо він нищить індустрію країни, збільшує безпробіття і захитує безпеку держави. Економісти на сторінкак журналу „ЮС Нюз" твердять що народна продукція до кінця року зросте до 3-ох відсотків і торговельний дефіцитовий балянс поправиться через збільшену економічну кооперацію з Японією, Західньою Німеччиною й іншими індустрійними країнами. Тільки ЗСА і Японія можуть домінувати світовим фінансовим сектором, бо це дві найбільші і найбагатші економії, що диспонують світовим капіталом-монетою і низькою відсотковою стопою.

Куди покотиться революційна економія президента Р. Реґена, як рівнож внутрішня і зовнішня політика країни після останніх листопадових виборів на сенаторів і конґресметів (до речі найменше чисельних за останніх 45 років, бо голосувало всього 37 відс. управнених до голосування; в Ню Йорк стейті 31 відс.) покажуть найближчі, після нового року, місяці.

НА КРАЙОВІЙ КОНВЕНЦІЇ канадської ліберальної партії Джан Тирнер отримав більшість голосів і залишиться керівником партії. Дж. Тирнер отримав 2,001 голос, тобто усіх 76,3 відсотка. Проти нього голосувало 622 делеґати. Перемога Тирнера, кажуть політичні спостерігачі, вказує на поворот до голосу ліберальної партії. Політикою консерватистів не задоволені багато канадців. Як відомо, теперішній уряд очолює консерватист Браєн Малруні, який тісно співпрацює з комуно-московською імперією, а совєтські шпигуни під різним прикриттям вчених, культурних діячів, економічних спеціялістів тощо ведуть свою нищівну роботу по цілій Канаді. У політичних колах не виключають такої можливості, що чергові парляментарні вибори виграють ліберали. Єдиною перешкодою для лібералів виграти вибори стане мабуть їхня прийнята на цій же конвенції політична програма, яка вистпає проти стратеґічної оборонної ініціятиви президента ЗСА Роналда Реґена і хоче перетворити Канаду у вільну від нуклеарної зброї зону.

Москва...

(Закінчення зі стор. 1)

совєтсько-іранські переговори про нав'язання ближчих стосунків не увінчались успіхом і совєтські висланники повернулись з Теґрану з порожніми руками. Найгірше обурюються совєтські лідери тим, що Іран в тому випадку сильно підтримав політику ЗСА у відношенні до Афганістану. Більше того, „Ізвєстія", підозріває, що існує зв'язок між доставою зброї, запасних частин і амуніції до Ірану американськими літаками й іранською активністю в Афганістані та перекинення частини може навіть цієї самої зброї для повстанців, в оригіналі „бандитів". Очевидно, поряд ЗСА й Ірану совєтські пропаґандисти поставили також Ізраїль, державу, яка на їхню думку, взагалі займається заколотами на Близькому Сході. „Ізвєстія" покликається на слова колишнього головного дорадника президента Роналда Реґена у справах крайової безпеки адмірала Джана Поінтдекстера, який нібито мав заявити, що частина доставленої до Ірану зброї була призначена для муґалжедінів в Афганістані. Газета пише, що зловлені повстанці на ірансько-афганському кордоні призналися, що вони отримують всяку допомогу, а головно зброю від Ірану.

Одним словом, кажуть спостерігачі, совєти хочуть долити оливи до вогню, який почав горіти у Вашінґтоні з приводу достави зброї до Ірану і перекинення частини грошей, отриманих за цю зброю на конто антикомуністів в Нікараґуа.

Український...

(Закінчення зі стор. 1)

Дані дослідів проф. Янішевського вже тепер дали матеріял Канадській стандартній асоціяції випрацювати коду, як інсталювати забезпеку перед блискавками. Ця кода здобула світове признання й це найкращий комплімент проф. Янішевському.

Порівняння раніших даних із досягненнями проф. Янішевського дає образ, якими відсталими були попередні відомості з ділянки блискавко-громознавства. Ці досліди триватимуть 11 років, бо вплив на кількість блискавок мають теж сонячні плями, які зміняються кожних 11 років.

Коли мапа буде вже готова, тоді зацікавлені, які є можливості громобиття в даному місці мусітимуть рік наперед повідомити мапознавців про місце, день, місяць і рік, щоб читачі мап могли дати задовільну відповідь.

Інші країни вже раніше почали досліди над громобиттям — Европа майже закінчила свою працю, Америка успішно стосує інші методи й техніку в цій ділянці. Південна Африка закінчила свої дослідження, але — з гумором закінчує автор статті — ій загрожує іншого роду громовиця...

Проф. В. Янішевський є активний в українському громадському житті, зокрема в Пласті. Його син Марко, науковець в Оттаві є теж пластуном, зацікавленим у виховному секторі.